

Actie ondernemen op basis van determinanten van gezondheidsgedrag van jongeren

Prof. Katia Castetbon

Ecole de Santé Publique

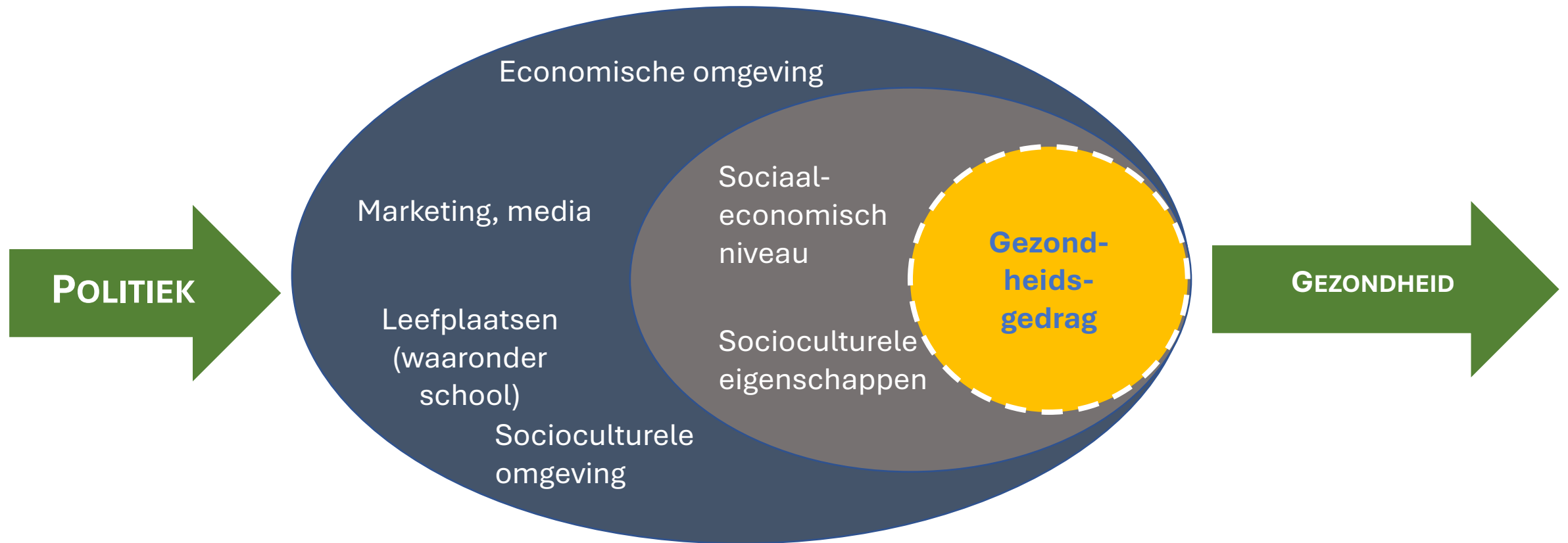
Centre de Recherche en Epidémiologie, Biostatistique et Recherche Clinique

Service d'Information, Promotion, Education Santé

- De ‘jongeren’ zijn geen homogene groep op het vlak van gezondheid
 - Ze leven in gevarieerde contexten
 - Ze zijn min of meer ‘beïnvloedbaar’
 - Ze zijn op verschillende manieren betrokken bij hun gezondheid en hebben ook verschillende verwachtingen
- Hun gezondheidsdeterminanten kennen, helpt de verschillende actiemodaliteiten te bepalen die volgens de verschillende situaties gemoduleerd kunnen worden

Overzicht gezondheidsdeterminanten

- Internationale enquête over gezondheid en welzijn van adolescenten
 - Om de 4 jaar sinds 1983/1984
 - In ongeveer 50 landen
 - Standaardmethodologie
 - Inzameling in scholen
 - Doelgroep: 11, 13 en 15 jaar
 - > 225.000 adolescenten hebben deelgenomen aan de enquête 2017/2018
 - Inzameling 2021/2022 bijna afgerond

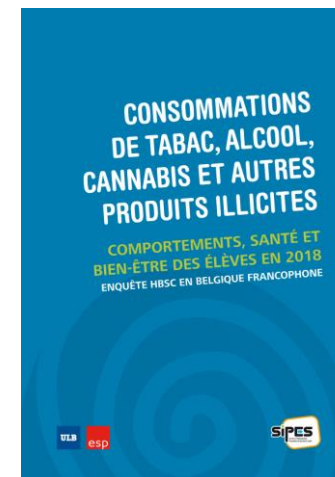
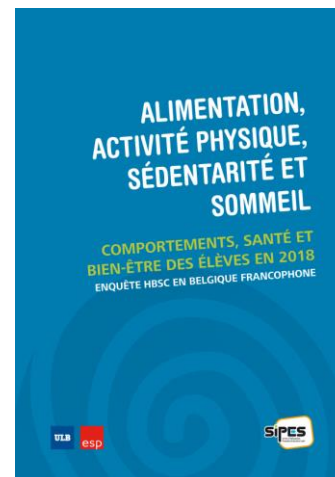

Meer info op: <https://hbsc.org>

HBSC-enquêtes in Franstalig België

- Van 5e leerjaar tot einde humaniora (adolescenten van 10 tot 20 jaar)
- Vragenlijst (1 uur les)
- Grote variëteit aan thema's
- In 2018 > 14.000 deelnames
- 2023: resultaten enquête 2022

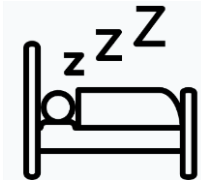
Gezondheidsgedrag dat varieert

- **Volgens geslacht**

- Meisjes melden vaker dan jongens een minder goede gezondheid en een slechter welzijn
- Ze waren echter wel meer bereid dan jongens om hun gedrag aan te passen om de gezondheid te bevorderen:

- Voeding
- Tandhygiëne
- Gebruik van psychoactieve substanties
- Voldoende slaap

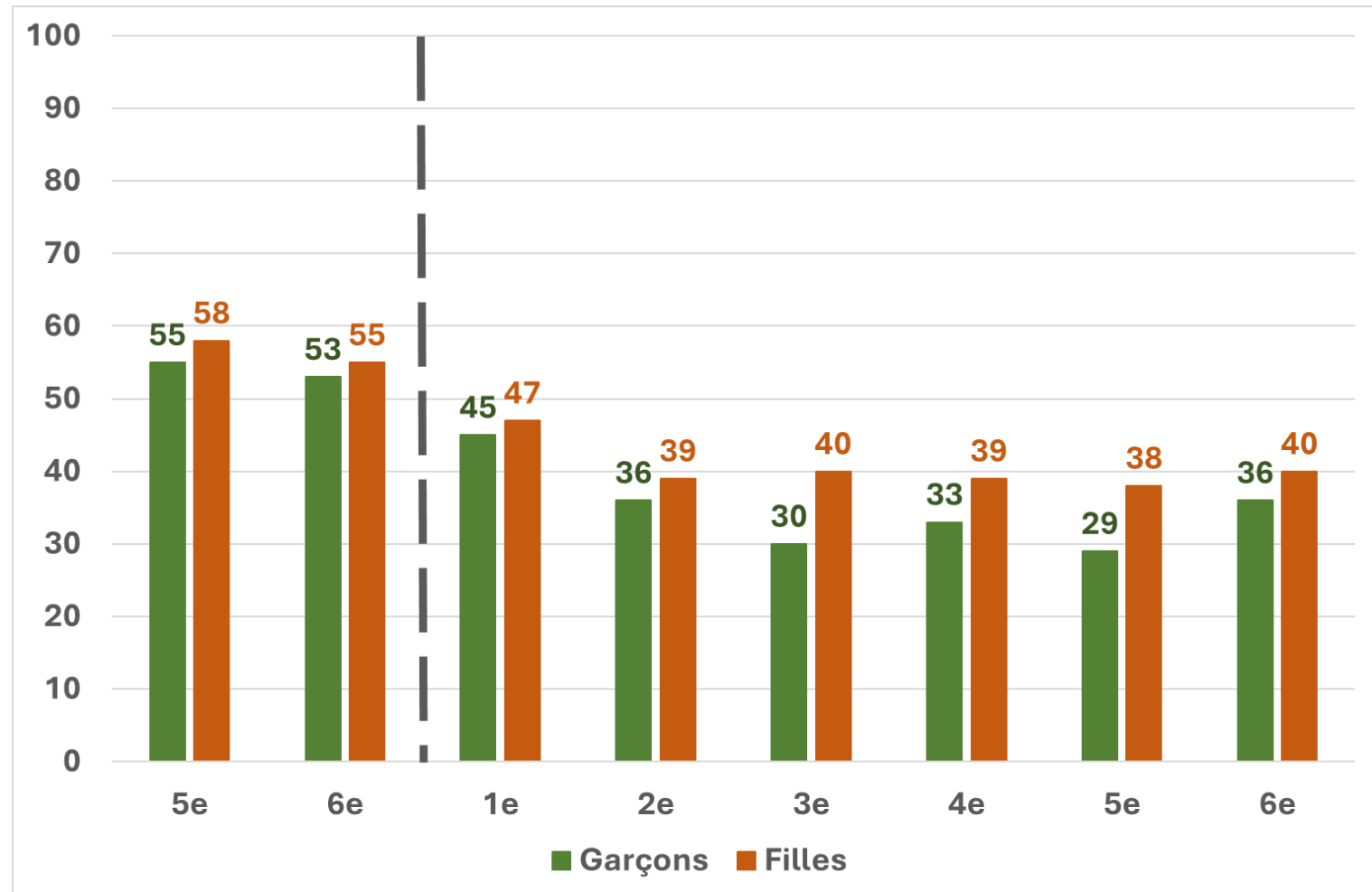
→ **Behalve dan voor fysieke activiteit**

Gezondheidsgedrag dat varieert

Dagelijks fruit eten

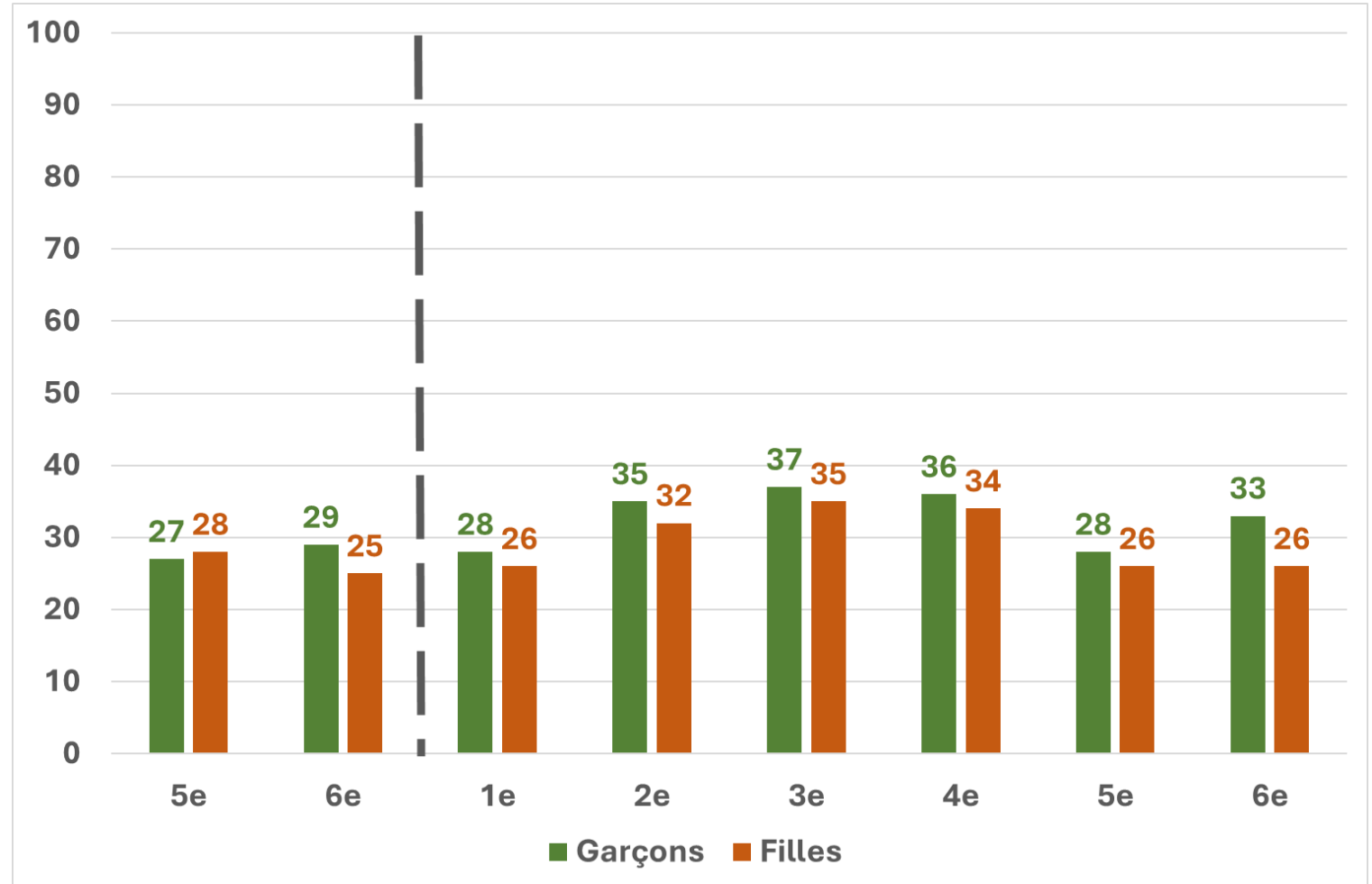
HBSC 2018

Gezondheidsgedrag dat varieert

Dagelijkse
inname van
gesuikerde drank

HBSC 2018

Familiale context

Sociaal-economisch niveau

+ → -

Opleidingsniveau

+ → -

Familiale structuur

2 ouders → 1 ouder

Elke dag fruit

Elke dag gesuikerde drank

Actief vervoersmiddel

Elke dag tabak

Wekelijks alcohol

Meervoudige frequente
symptomen

Familiale context

	Sociaal-economisch niveau + → -	Opleidingsniveau + → -	Familiale structuur 2 ouders → 1 ouder
Elke dag fruit			
Elke dag gesuikerde drank			
Actief vervoersmiddel			
Elke dag tabak			
Wekelijks alcohol			
Meervoudige frequente symptomen			

Ten nadele van meest benadeelden

Ten voordele van meest benadeelden

Familiale context

	Sociaal-economisch niveau + → -	Opleidingsniveau + → -	Familiale structuur 2 ouders → 1 ouder
Elke dag fruit			
Elke dag gesuikerde drank			
Actief vervoersmiddel			
Elke dag tabak			
Wekelijks alcohol			
Meervoudige frequente symptomen			

Ten nadele van meest benadeelden

Ten voordele van meest benadeelden

Familiale context

	Sociaal-economisch niveau + → -	Opleidingsniveau + → -	Familiale structuur 2 ouders → 1 ouder
Elke dag fruit		↘ ↗	
Elke dag gesuikerde drank			
Actief vervoersmiddel			↘ ↗
Elke dag tabak		↗ →	
Wekelijks alcohol		↗ ↘	=
Meervoudige frequente symptomen		↗ ↘	↗ ↘

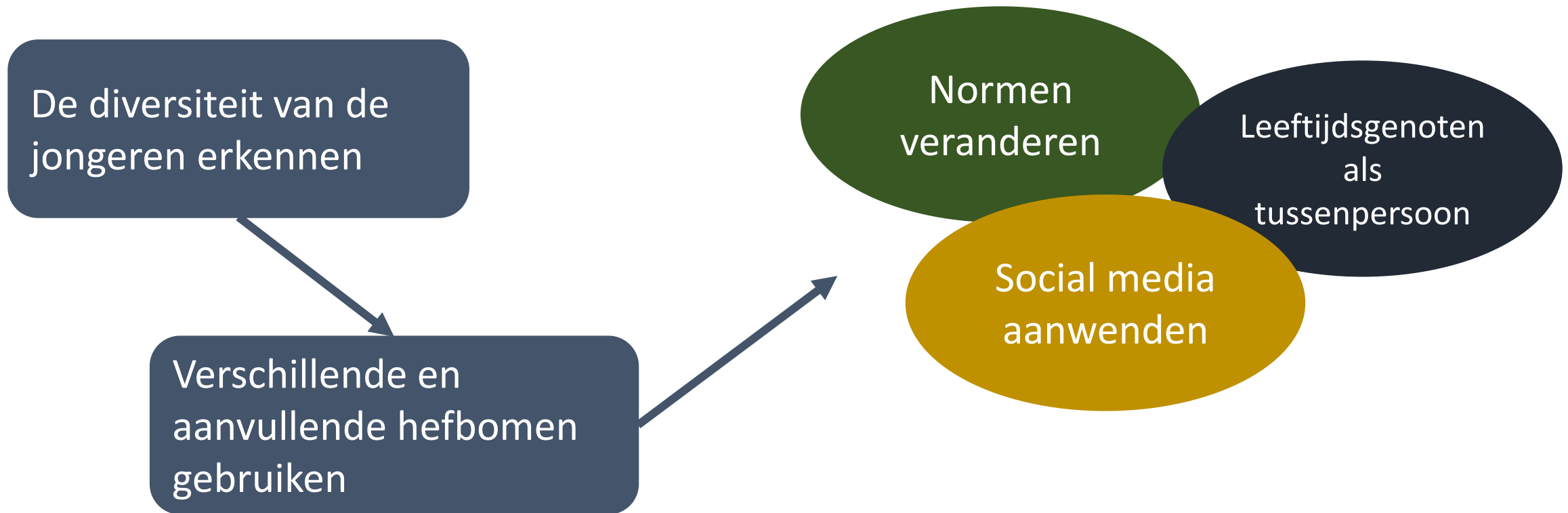
Ten nadele van meest benadeelden

Ten voordele van meest benadeelden

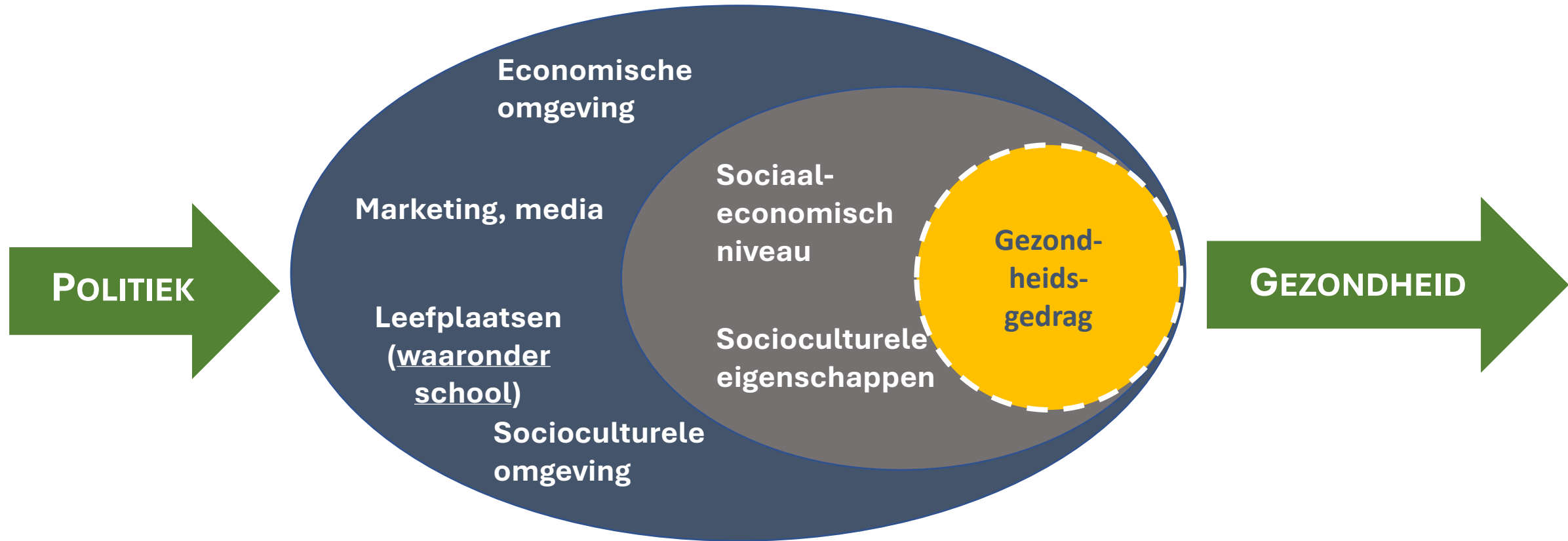

Actie ondernemen op basis van determinanten van gezondheidsgedrag van jongeren

- Het aantal individuele determinanten is als dusdanig niet wijzigbaar

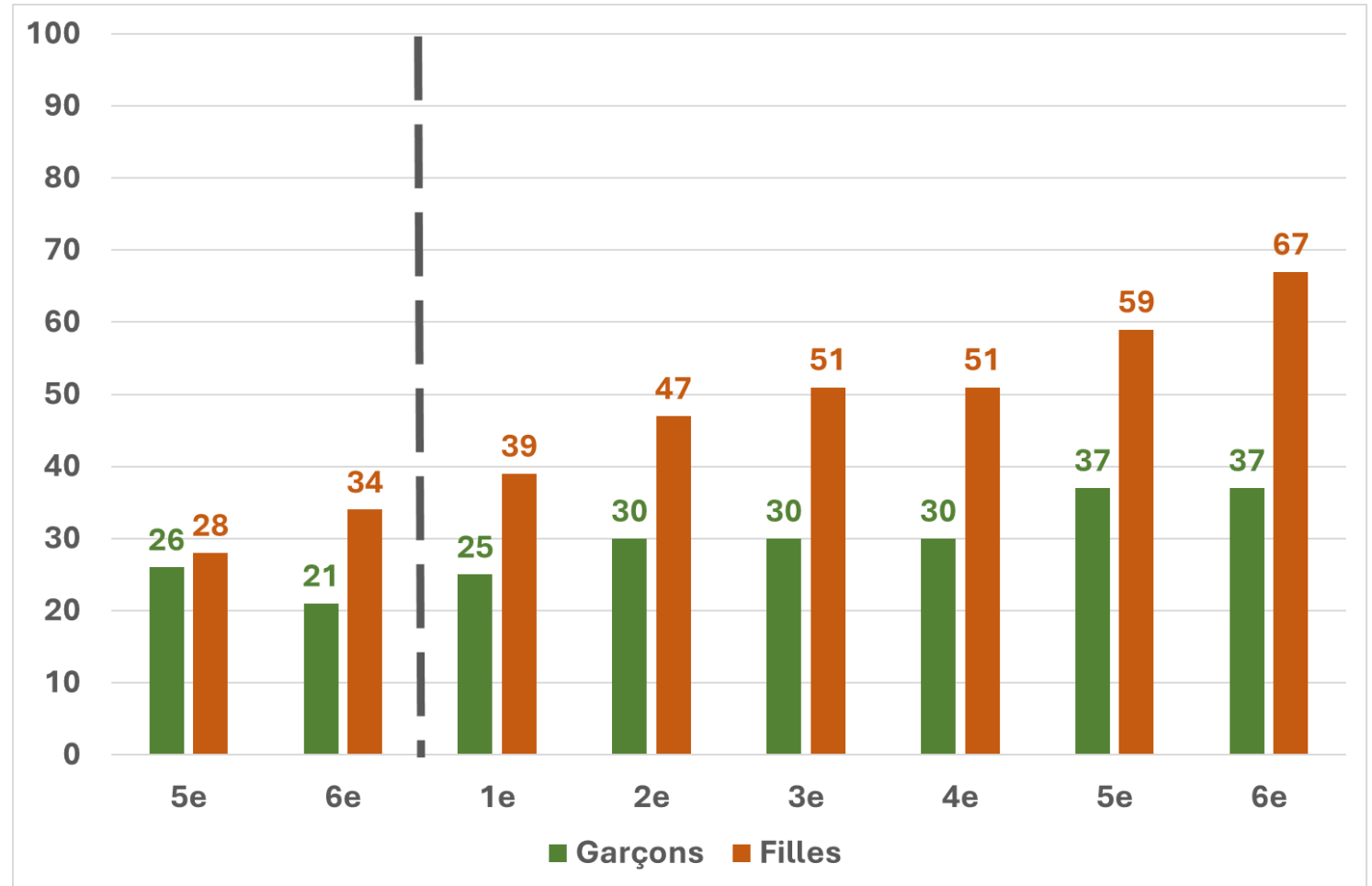
Overzicht gezondheidsdeterminanten

De plaats van de school

Stress rond schoolwerk

HBSC 2018

De plaats van de school

- Verband* tussen schoolomgeving en gedrag

	Sociaal-economisch niveau	Gezondheids-promotie op school	Fruit en groenten tijdens evenementen	Verkoop voeding op school
Fruit	+			
Groenten	+			
Water	+		+	+
Gesuikerde drank	+	+	+	

**Los van individuele eigenschappen*

De jongeren mobiliseren rond gezondheid

- **Rekening houden met hun diversiteit**
 - Normen/leeftijdsgenoten/social media
 - De ongelijkheden op vlak van gezondheid niet versterken, maar afvlakken
- **Nadruk leggen op onmiddellijke gezondheid**
 - Welzijn, zelfbeeld verbeteren
 - Zonder de angst te benadrukken van zij die al 'gesensibiliseerd' zijn
 - Werken rond thema's die hen 'interesseren' (omgeving, geslacht, ...)
- **Plaats van de ouders vs. gemeenschappen, leefplaatsen**
- **Hen betrekken bij het uitwerken van acties in hun omgeving**

